

Beszámoló

a Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár

2017. évi tevékenységéről

Készítette: Berze Lajos
igazgató

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	3
A Könyvtár működési feltételei.....	4
Épület, elhelyezkedés, bútorzat	4
Informatikai feltételek	5
Gazdálkodási feltételek, adatok.....	5
Személyi feltételek.....	7
Szakmai tevékenység.....	8
Állományszervezés, -fejlesztés	8
Olvasószolgálat.....	11
Tájékoztatás, távhasználat.....	13
Internetpont	14
További szolgáltatások	15
Nyomtatás, fénymásolás, szkennelés	15
Könyvtárközi kölcsönzés.....	15
Rendezvények.....	16
Egyéb szolgáltatások.....	17
Társkönyvtári kapcsolatok.....	17
Mellékletek.....	18
A Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár 2018. évi munkaterve.....	22

Bevezetés

A Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár (továbbiakban: Könyvtár) általános gyűjtőkörű, nyilvános, közművelődési könyvtár. Szakmai tevékenységünket az 1997. évi CXL. sz. tv., az érvényben levő minisztériumi, helyi önkormányzati rendeletek alapján, az intézmény belső szabályzatai szerint, a felénk megnyilvánuló használói igények figyelembevételével végezzük.

A Könyvtár szakmai tevékenységének legfőbb célja az információközvetítés, a könyvtárhasználók igényeinek magas színvonalú kiszolgálása. Kiemelt feladatunk a törvény által meghatározott nyilvános könyvtári ellátás biztosítása a településen.

2016-ban azt tűztük ki célul, hogy a közösség-szervező rendezvények mellett a szolgáltatásfejlesztések révén is javítsunk a könyvtár ismertségén és reputációján, s a tavalyi évben is ezt tartottuk legfontosabb feladatunknak.

A 2017-ben azonban nemcsak e tekintetben folytattuk az előző évben megkezdett stratégiát, de a tekintetben is, hogy ez évben is kiemelt figyelmet szenteltünk a könyvtár túlszűfolt belső tereinek rendbetétele, a régi, tartalmilag elavult dokumentumok állományból történő kivonása révén. 2017-ben a gyermekrészleg és a kézikönyvtár állományát vettük górcső alá, s közel 3500 kötetet vontunk vissza raktárba, vagy készítettünk elő selejtezésre. Ezzel a könyvespolcok túlterhelését, a zsúfoltságérzetet ideiglenesen csökkenteni tudtuk.

Erőfeszítéseink több irányból is visszaigazolást nyertek. Egy ilyen visszaigazolásnak tekintjük, hogy ez évben is részesültünk nagy értékű adományból. Egy kedves olvasónk a Britannica Hungarica enciklopédia friss kiadásának egy teljes sorozatát ajánlotta fel könyvtárunk számára.

Szintén az elismerés jeleként értelmezzük, hogy 2017-ben mintegy 15%-kal nőtt a könyvtárunkba beiratkozott olvasók száma, s ha nem is ilyen mértékben, de ugyancsak emelkedett a könyvtárat aktívan, rendszeresen használók aránya is.

Ez évben is sokan fogadták el meghívásunkat, s látogattak el rendezvényeinkre, előadásainkra. Több alkalommal tartottunk „teltházass” rendezvényeket, ami esetünkben azt jelenti, hogy 50 főt meghaladó volt a jelenlévő érdeklődők száma, s a későn érkezők már csak a könyvtár előteréből kísérhették figyelemmel a kézikönyvtárban zajló előadást, vetítést.

Azonban – ahogy ezt már az előző években is jeleztem – a könyvtár jelenlegi helyén elérte „teljesítőképességének” maximumát. Hiába az új elképzelések, a jövőre vonatkozó kreatív ötletek, ha ezek rendszerint fennakadnak a fizikai tér jelentette korlátokon. Amennyiben szeretnénk fenntartani a megmutatkozó pozitív tendenciákat, úgy a könyvtár elhelyezésén, fizikai körülményein javítani kell. Örömteli fejlemény, hogy 2017-ben Nagy László építész-mérnök megbízást kapott egy új könyvtárárpület megtervezésére. A tervezés eddigi fázisai során Nagy László és a könyvtár munkatársai között az együttműködés folyamatos és eredményes volt, így az új épület kialakítása, a terek elosztása, funkcionálitása mindenben meg fog felelni egy korszerű könyvtárral szemben támasztott igényeknek. Munkatársaimmal együtt bízunk benne, hogy a tervek megvalósulása, az új könyvtár felépítése és a város lakosainak való átadása olyan időtávon belül történik meg, amely lehetővé teszi a fejlődés folytonosságát, s Veresegyház mihamarabb egy korszerű, pezsgő kulturális életet biztosító könyvtárral és közösségi térrel gazdagodhat.

A Könyvtár működési feltételei

Épület, elhelyezkedés, bútorzat

A Könyvtár 1998 óta üzemel a Fő tér 53. szám alatt található Átrium Üzletház épületében. Az emeleten kialakított négy kis alapterületű, könyvtári szempontból rossz elrendezésű, megvilágítását, szellőztethetőségét és berendezhetőségét tekintve egyaránt alkalmatlan helyiségben került elhelyezésre a felnőtt részleg, gyermekrészleg, valamint a kézikönyvtár és az internetpont, amely egyben a feldolgozó könyvtáros munkahelye is. Az épület alagsorában kaptak helyet raktáraink, amelyek szintén sokkal kisebbek a szükségesnél. Évről évre igyekszünk a szakmailag indokolt selejtezések révén a könyvkiválasztó terek és a raktárak zsúfoltságán enyhíteni, azonban a folyamatos selejtezés nem jelenthet állandó megoldást.

Raktáraink zsúfoltságát mi sem bizonyítja jobban, minthogy egy 2017 decemberében történt csőtörés következtében mintegy 500 kötet könyvünk ázott szét, semmisült meg. Szerencse a szerencsétlenségben, hogy ezen kötetek selejtezésre voltak előkészítve, fizikailag, tartalmilag már olyan elavultak voltak, hogy sem gyakorlati, sem eszmei értéket nem képviseltek. Az eset azonban rávilágít arra, hogy a még állományban lévő, de raktárban elhelyezett könyveink is milyen veszélynek vannak kitéve.

A könyvtárba beiratkozottak számának öröndetes emelkedése, a rendezvényekre látogatók nagy száma, összevetve a könyvtár alapterületével, az egyes terek nem praktikus el- és berendezésével azonban egyértelműsítik, hogy a könyvtár alapterületét tekintve folyamatosan romló helyzetben van. Egyra nagyobb a szakadék a tényleges területnagyság, s a szakemberek által ajánlott könyvtárméret között

1. ábra A könyvtár tényleges és ajánlott alapterületének összevetése

Könyvtári állományunk nagysága még optimálisnak mondható, közelítőleg 1500 kötet / 1000 lakos. Örömteli tény, hogy az állomány korösszetétele egyre javuló tendenciát mutat, azaz –

különösen a szép- és gyermekirodalom tekintetében – nagy számban áll olvasóink rendelkezésére friss, újonnan megjelent olvasnivaló.

A költségvetési feltételek miatt nem tudtuk folytatni a bútorok, s különösen az ülőbútorok cseréjét, így 2017-ben mindössze 2 kisasztallal és néhány kisszéssel, illetve babzsákfotellel gazdagodhatott gyermekrészlegünk.

Informatikai feltételek

Noha csak az év legvégén, de 2017 mégis nagymérvű javulást hozott informatikai eszközparkunk tekintetében.

Az Országos Informatikai Programiroda által meghirdetett „Számítógép a mindennapi társ 10.” címet viselő akció keretében 5 db 2-3 éves, felújított számítógépet és monitort vásárolhattunk, Windows 10 operációs rendszerrel, irodai szoftverekkel és megfelelő vírusvédelemmel ellátva, mindössze 459.000,- Ft-ért, amely ár tartalmazza a 2 éves garanciát és assistance szolgáltatást is.

Ezek a gépekkel kiválthattuk a munkatársak által eddig használt, de színvonalas munkavégzésre alkalmatlan gépeket. A lecserélt gépekkel pedig kiválthattuk az olvasók rendelkezésére álló, de tökéletesen elavult, 10-12 éves PC-eket, amelyeken még a biztonsági szempontból is aggályos Windows XP operációs rendszer futott.

A terveinknek megfelelően kialakítottunk könyvtárunkban egy elfogadható minőségű wifi hálózatot is, így olvasóink a könyvtár valamennyi terében használhatják internetelésre okos eszközeiket. A beszerzett AccessPoint segítségével a könyvtári helyiségekre szerelt biztonsági rácsok árnyékoló hatását is sikerült kiküszöbölnünk.

A 2015-ben beszerzett szerver számítógép maximálisan betölti feladatát. Jelenleg a következő célokra használjuk:

- a SZIKLA-21 integrált könyvtári rendszer működtetése;
- a könyvtár webszerverének futtatása;
- a helyismereti dokumentumtár működtetése,
- központi tiltólista működtetése, az illegális tartalmak elérésének megakadályozása érdekében;
- adatfolyamszűrés, amely az internetes adatforgalom folyamatos vizsgálatával megakadályozza, hogy a kártékony programok (vírusok, trójai kártevők) a hálózati végpontokon üzemelő számítógépekig eljussanak;
- központi mentések biztosítása;

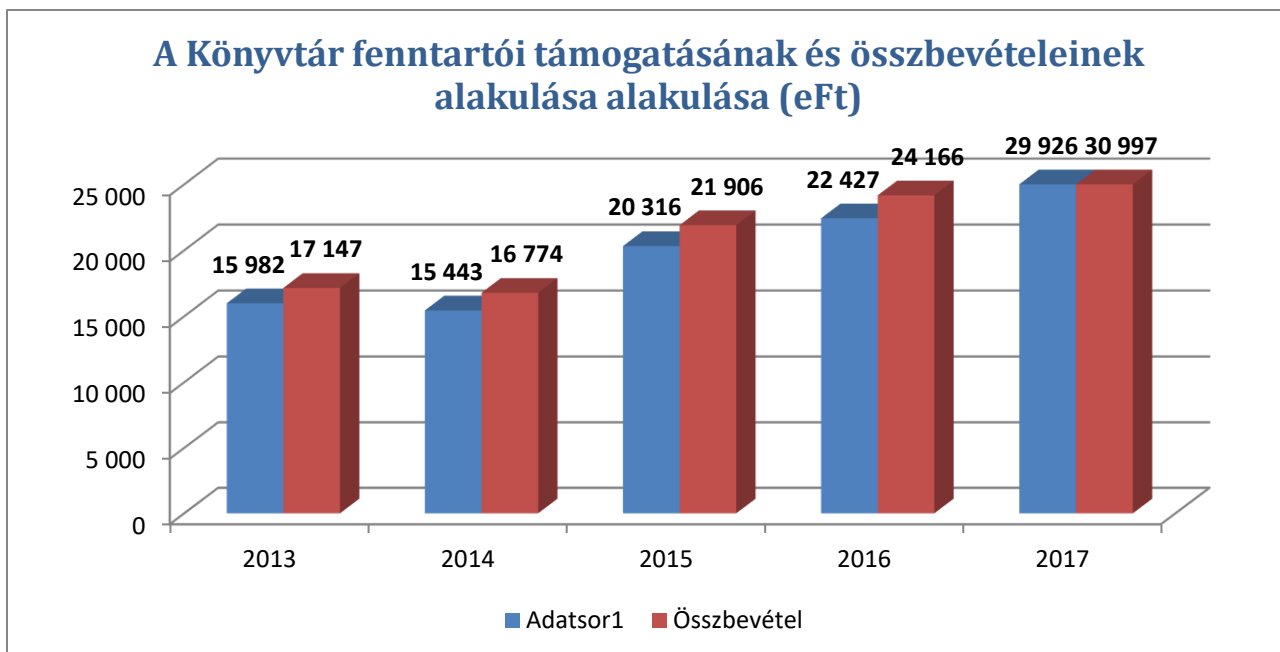
A Könyvtár számára az internetkapcsolatot továbbra is a HUNGARNET Egyesület biztosítja.

Az év folyamán a szűkös 10/1 Mb/s-os sávszélességet, minimális felárért cserébe egy 47/10 Mb/s-os vonalra bővítettük, így az internetpont látogatói már elfogadható sebességgel tudják elérni az internetes erő- és információforrásokat

Könyvtárunk szerződést kötött, illetve tart fenn a NetLib Kft-vel, amelynek értelmében a SZIKLA-21 integrált könyvtári rendszer program- és segédadatbázis-frissítéseit folyamatosan megkapjuk.

Gazdálkodási feltételek, adatok

A könyvtár 2017-ben is a dolgozói létszámának, és az elhelyezéséből adódó lehetőségeknek megfelelő anyagi feltételek között működhetett, amiért e helyt is szeretnénk köszönetet mondani a fenntartónak.

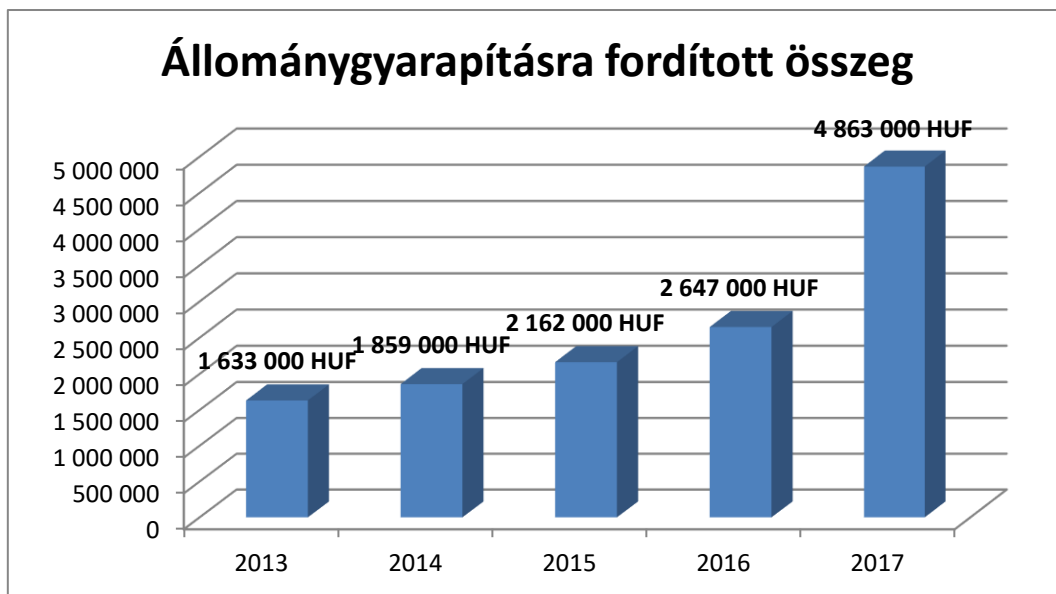

2. ábra A Könyvtár fenntartói támogatásának és összbevételének alakulása az elmúlt 5 évben (eFt)

A grafikonról leolvasható, hogy 2016-hoz viszonyítva a finanszírozási igény mintegy 25%-kal nőtt, de a 6,8 milliós emelkedésből 4,7 milliót a minimálbéremelésből, átsorolásokból fakadó bértváltozás tett ki. A finanszírozási többlet fennmaradó részét pedig a 2017-ben extrém módon magas, 4,5 millió forintos érdekeltségnövelő támogatás eredményezte.

A könyvbeszerzések során ez évben is igyekeztünk a lehető legnagyobb kedvezményt elérni, s az így megtakarított összeget is dokumentum beszerzésre fordítani. A Libri-Shopline Nyrt-nél – az egyik legnagyobb hazai könyvforgalmazónál – átlagosan 34%-kal olcsóbban tudjuk megvásárolni az új könyveket, ami éves szinten több, mint 1 000 000,- Ft megtakarítást eredményezett.

A kifizetett számlák alapján 2017-ban 4.863.000,- Ft értékben gyarapítottuk állományunkat vásárlás útján. Ez az összeg az elmúlt 5 évben a legmagasabb volt köszönhetően az önkormányzati finanszírozásnak, illetve a kivételesen magas érdekeltségnövelő támogatásnak,

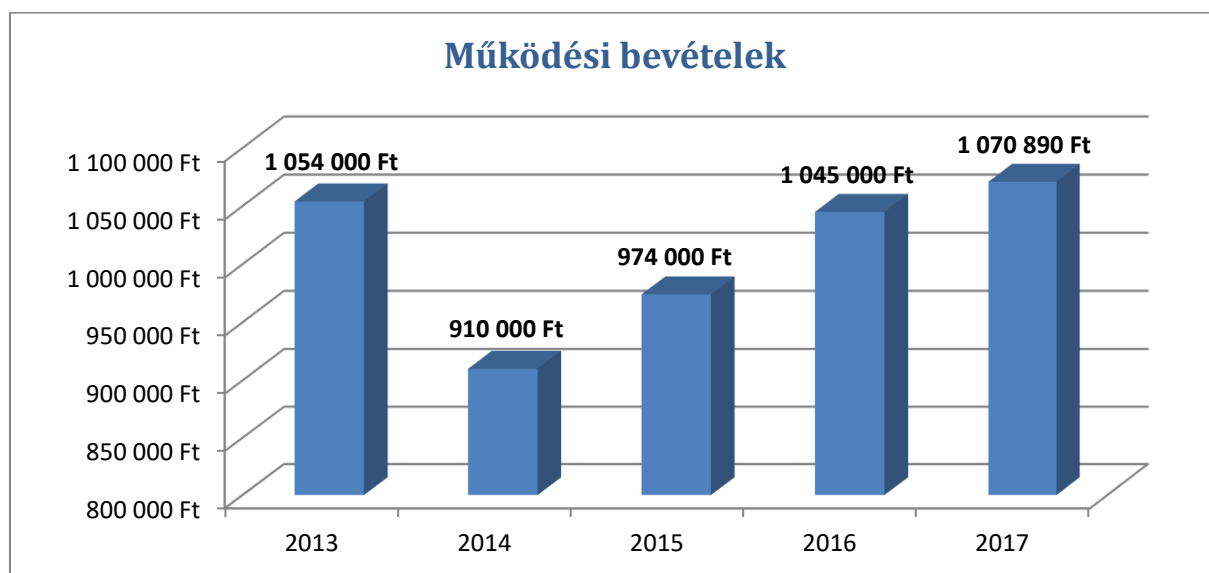
3. ábra Az elmúlt 5 évben állománygyarapításra fordított összegek alakulása

A 2016-os évben 76.380,- Ft-ot ajánlottak fel a Könyvtár támogatói a 2015. évi személyi jövedelemadójukból számunkra. Ez az összeg ugyanakkora, mint az előző évi felajánlás, ami annak a fényében öröndetes, hogy a megváltozott SZJA bevallási technikából adódóan sokan megfelledekeztek az 1%-ról való rendelkezés lehetőségéről.

A 9/2014. (II. 3.) EMMI rendelet alapján Könyvtárunknak járó érdekeltségőelő támogatás összege 4 552 557,- Ft volt, amelyet kisebb részben informatikai és egyéb infrastrukturális fejlesztésekre, nagyobb részben könyvbeszerzésre fordítottunk. (A jogszabályi előírások betartásával, amelyek a támogatás 30%-ban maximálják a nem könyvbeszerzési célú, infrastruktúra fejlesztési célú beruházásokat.)

Szolgáltatási bevételeink a tárgyévben valamelyest nőttek az előző évihez viszonyítva. A beiratkozási- és késedelmi díjakból, fénymásolásból, illetve informatikai szolgáltatásokból így összesen 1 070 890,- Ft-tal gyarapítottuk költségvetésünket.

Bevételi forrás	Összeg
Beiratkozási díj	582.200,- Ft
Informatikai szolgáltatások	304.565,- Ft
Egyéb működési bevételek (késedelmi díj, térítés, postaköltség stb.)	184.125,- Ft

4. ábra Működési bevételek alakulása az elmúlt 5 évben

Személyi feltételek

A könyvtár személyi állománya az elmúlt év során nem változott, azonban augusztustól az addig – GYES mellett – fél állásban dolgozó munkatársunk újra 8 órában kerül foglalkoztatásra, s ezzel megoldódott az a régi probléma is, hogy míg a felnőtt részlegben két munkatárs dolgozott, addig a gyermekrészleg csak egy, speciális készségekkel felvértezett, teljes állásban foglalkoztatott munkatárssal rendelkezett.

2017-ben összesen tehát 5 fő – amely egyben az engedélyezett létszámkeret – dolgozott intézményünkben. Az 5 főből 3 rendelkezik szakmai felsőfokú végzettséggel, míg 2 munkatársunk középfokú, könyvtáros asszisztensi végzettséggel bír.

Szakmai tevékenység

Állományszervezés, -fejlesztés

2017-ben összesen 3 917 dokumentummal gyarapítottuk állományunkat, amelyek összértéke 6.208.000,- Ft volt. A kifizetett számlák alapján vásárlásra 4.862.890,- Ft-ot fordítottunk.

2017-ben a Márai program keretében mintegy 300.000,- Ft értékben rendeltünk könyveket, azonban ezek kiszállítása, s ebből adódóan állományba vétele is 2018-ban lesz esedékes.

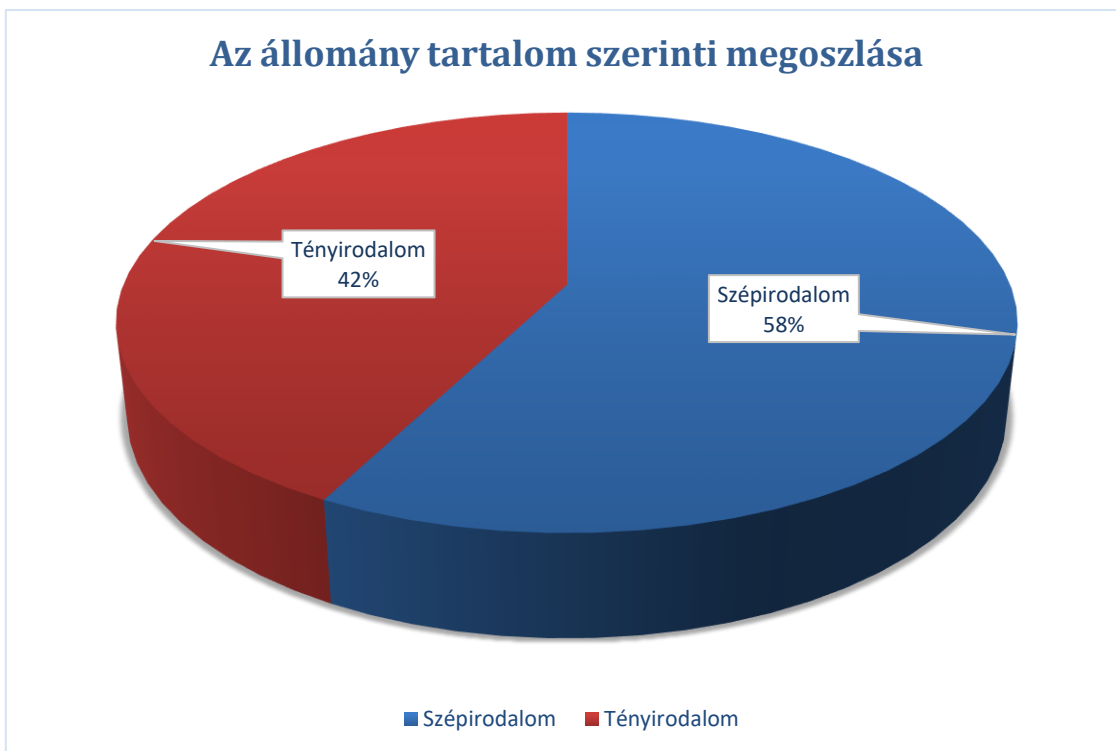
Fentiek alapján a Könyvtár állománya darabszám és érték szempontjából a következőképpen alakult az elmúlt év során:

Állomány	2017-ben gyarapított állomány	Teljes állomány 2017 december 31-én
Könyv és bekötött, tékázott folyóirat (kötet, téka)	3 838	33 384
Kartográfiai dokumentum (db)	10	61
Hangdokumentum (db, tekercs)	42	711
Képdokumentum (db, tekercs)	25	426
Elektronikus (digitális) dokumentum (db)	0	66
Egyéb dokumentum (db)	2	67
Összesen:	3 917	30 488
Érték (ezer Forint):	6 208 000	39 129 684
A könyvtárból kivihető kölcsönözhető állomány kötet (db)		30 021

2017 elején kerültek törlésre állományunkból a 2016 végén selejtezésre kijelölt dokumentumok, így az állomány 3 453 fizikailag elhasznált, megrongálódott, vagy tartalmilag elavult dokumentummal csökkent.

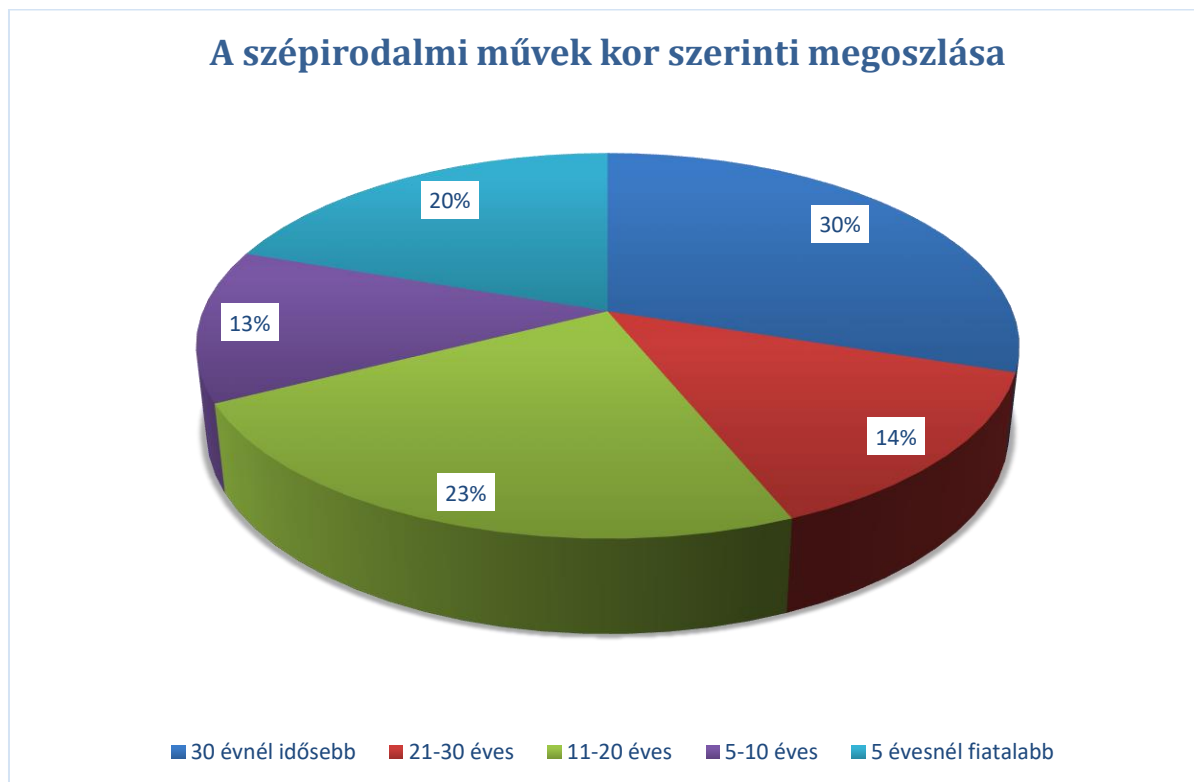
Annak érdekében, hogy a múlt évi beszámolóban szereplő állományadatok változása nyomon követhető legyen, álljon itt néhány, a dokumentumaink tartalmi és korösszetételére vonatkozó diagram.

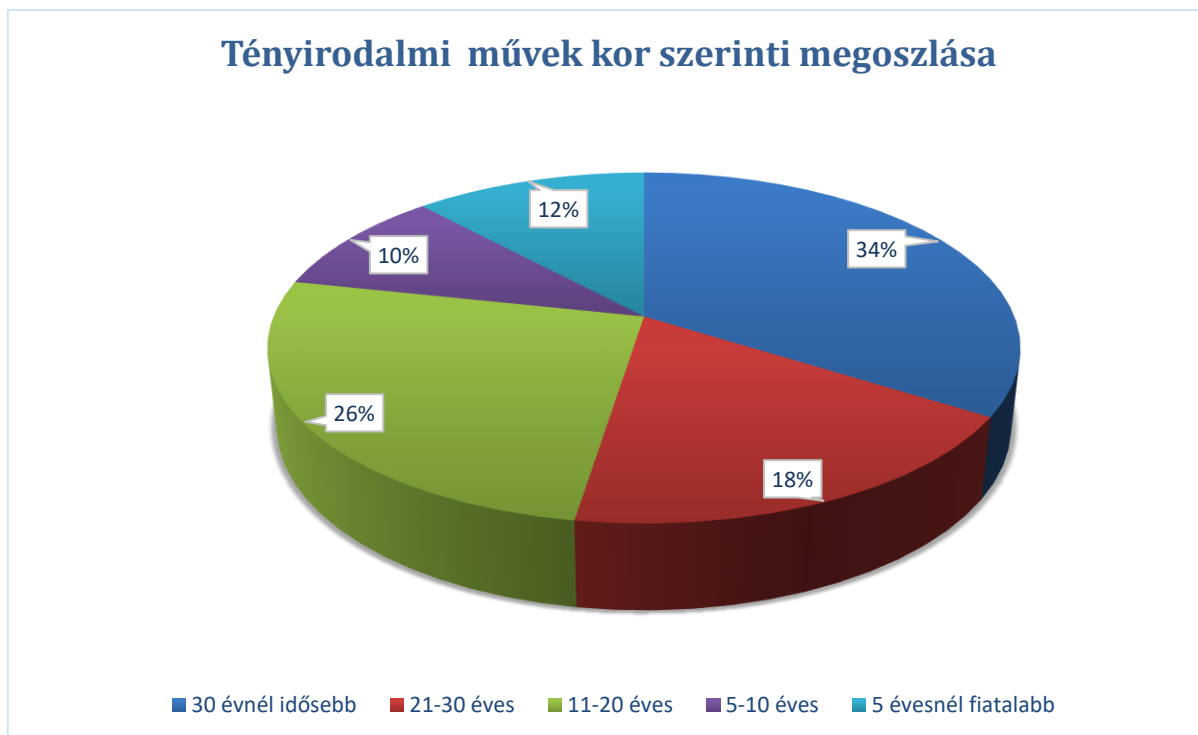

5. ábra Az állomány tartalom szerinti megoszlása

Az előző évhez képest az állomány műfaj szerinti megoszlása gyakorlatilag nem változott.

6. ábra A szépirodalmi művek kor szerinti megoszlása

71. ábra Tényirodalmi művek kor szerinti megoszlása

2017-ben is sikerült valamelyest javítanunk a könyvtári állományunk korösszetételén úgy a szép-, mint a tényirodalom tekintetében. Utóbbiaknál azonban még mindig viszonylag magas a 30 évnél régebbi kiadású dokumentumok száma. Sajnos a tartalmi vagy fizikai szempontból előregedett szakirodalmi állományunkat nehezen tudjuk frissebbre cserélni, mivel a színvonalas, tudományos szempontból is igényes, de egy közművelődési könyvtár olvasói által is haszonnal forgatható szakkönyv meglehetősen kevés jelenik meg. Ezek tájékoztató, tényközlő szerepét részben átvette az internet, így a könyvkiadóknál kisebb számban látnak napvilágot ezek a munkák. 2017-ben 1451 olyan szakkönyvet, tényirodalmat tudtunk beszerezni, amely megfelelt a fenti kívánalmaknak.

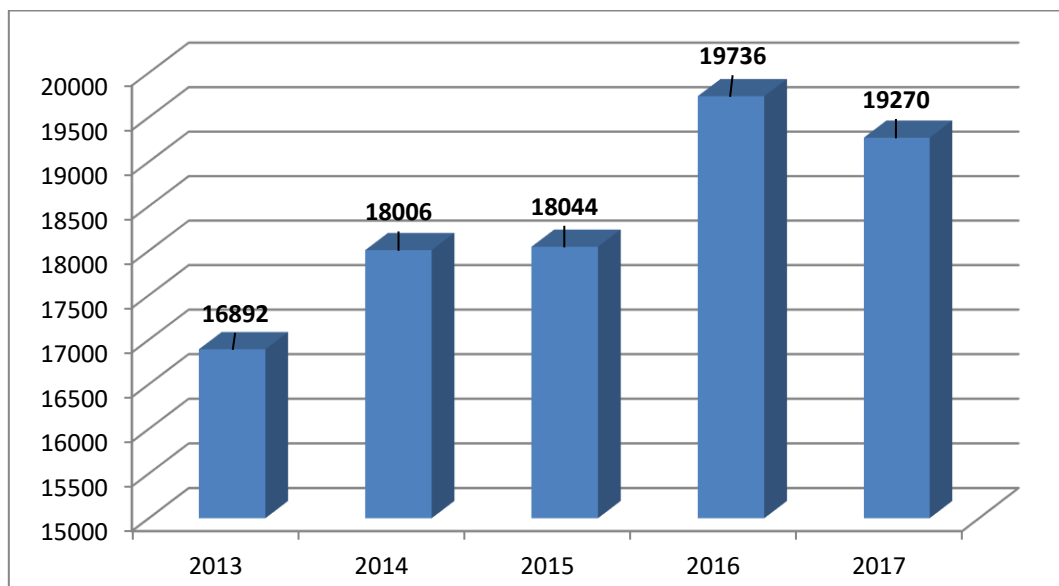
Munkatervi feladat volt, s az év során meg is valósult a raktárainkban szétszórtan található, szakirodalmi dokumentumok egy raktári térbe gyűjtése, s megfelelő szakrendbe történő sorolása. Ez nagyban megkönnyíti az olvasók raktári könyvigényeinek kielégítését, hiszen jelentősen lerövidíti a keresésre fordított időt.

Szintén befejezésre került a szótárak és nyelvkönyvek új ETO szerinti osztályozása és újraosztása, ezzel könnyítve meg ezen dokumentumok visszakereshetőségét.

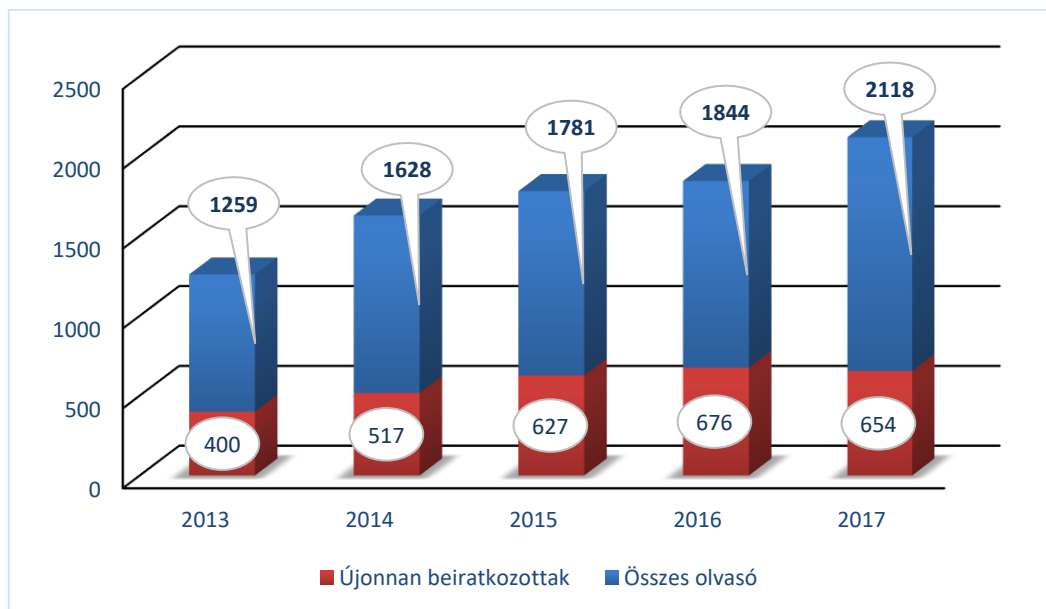
Olvasószolgálat

Az olvasószolgálati tevékenység valójában a könyvtári munkafolyamatoknak, és a teljes könyvtári rendszer működésének végcélja, így ebből adódóan az innen származó statisztikai adatok a Könyvtár egész tevékenységéről képet adnak.

Örömmel mondható el, hogy 2018-ban ez a kép szinte minden aspektusában javuló tendenciát mutat. Bízunk benne, hogy ez a javulás állandósuló tendenciává válik a jövőben.

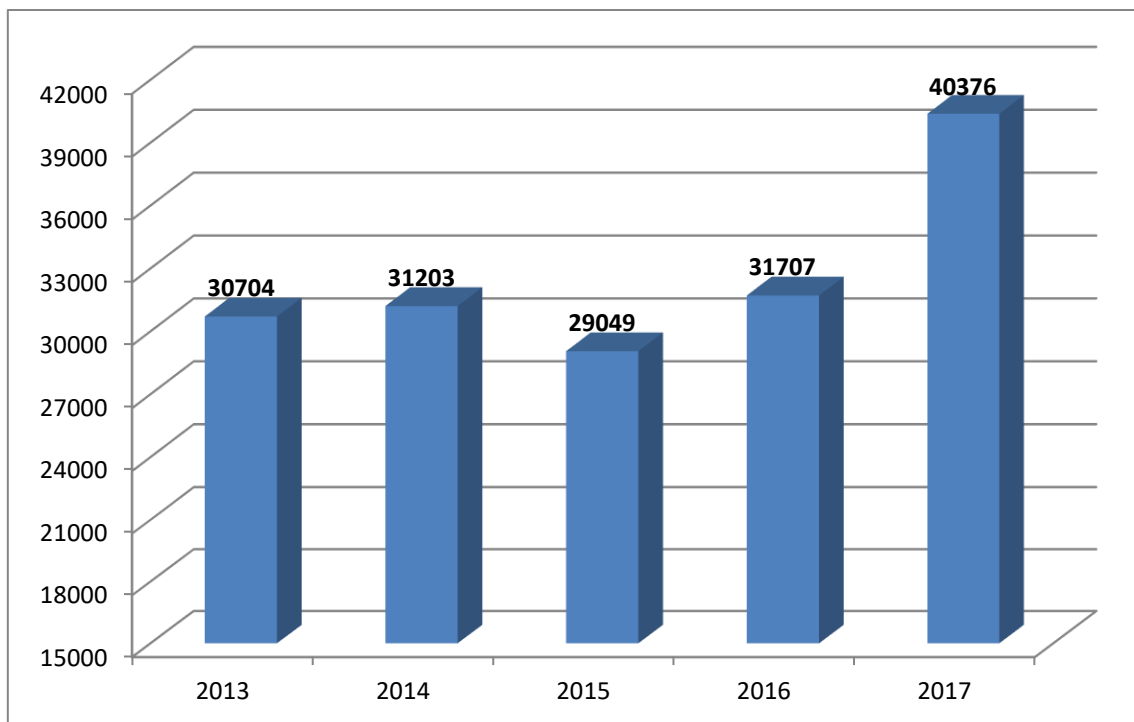

8. ábra Az ellátandó lakosságszám alakulása az elmúlt 5 évben

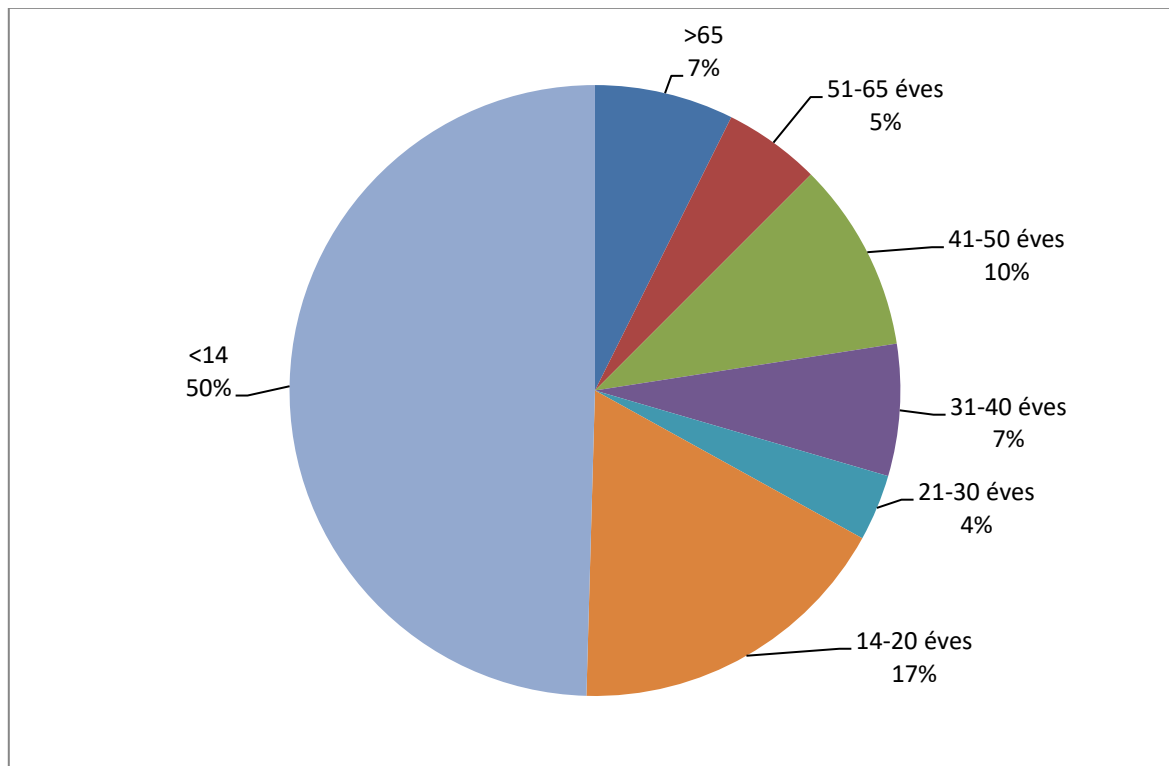
9. ábra A beiratkozottak, s azon belül az újonnan beiratkozottak számának változása az elmúlt 5 évben

Örömteli tény, hogy a könyvtár beiratkozott olvasóinak létszáma folyamatosan nő. S noha az újonnan beiratkozottak számában mutatkozik egy minimális, az összlakosság létszámváltozásával megegyező mértékű visszaesés, azonban egyre több olvasónk marad folyamatosan tagja könyvtárunknak.

10. ábra A kölszönzött dokumentumok számának alakulása az elmúlt 5 évben

Szintén örömteli, hogy nagy mértékben nőtt a kölszönzött könyvek száma is. Az előző év pénzügyi keretei lehetővé tették, hogy az előző évekhez viszonyítva sokkal több könyvet vásárolhassunk, s ezt megfelelően reklámozva sikerült a kölszönzési kedvet is növelni.

11. ábra A beiratkozott olvasók életkor szerinti megoszlása

A legtöbb korosztály tekintetében szinte egyáltalán nem tapasztalható változás a beiratkozottak arányát tekintve. Örömteli, hogy miközben csak 1%-kal csökkent a 14 éven aluli olvasóink

száma, 3%-kal nőtt a fiatal felnőtt korosztályba tartozók, a 14-20 éves könyvtárlátogatók száma. A számok tekintetében ezt úgy írhatjuk le, hogy míg az előző évinél 28 gyermekkel kevesebb iratkozott be 2017-ben könyvtárunkba, addig a fiatal felnőtt korosztályból 110 fővel többen jelentek meg kölcsönzési, könyvtárhasználati igényekkel.

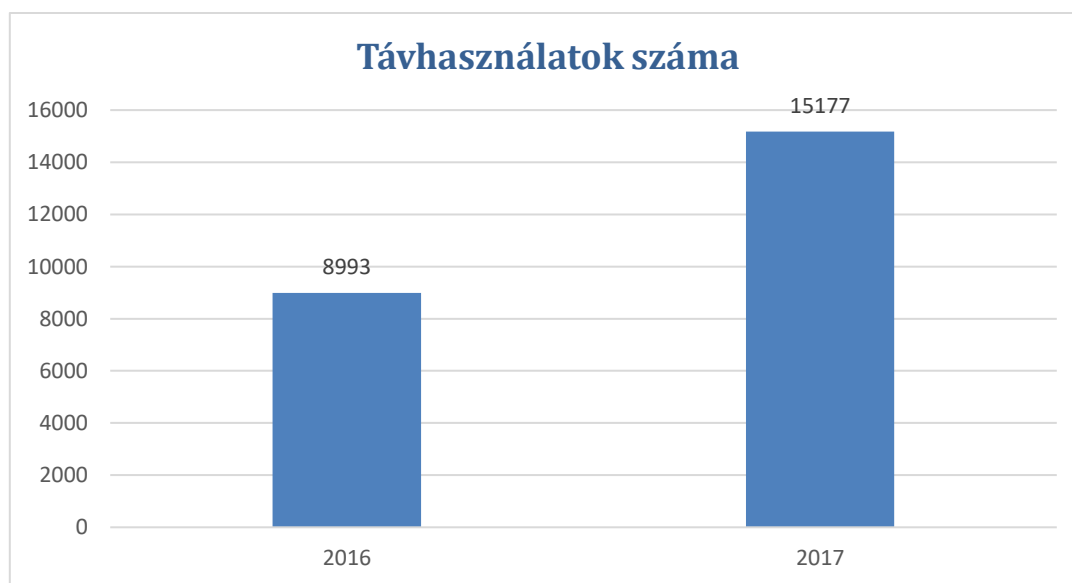
Tájékoztatás, távhasználat

A tájékoztatás egyre inkább áttevéődik a ténybeli adatközlés – ún. referenzs kérdések – területéről a könyvtárunk tevékenységével összefüggő, illetve a kultúra és a ezen belül a könyvek világáról szóló proaktív tájékoztatás területére. Ennek oka az, hogy az internet térhódításával, az okos eszközök használatának mindennapossá válásával a referenzs kérdésekre a választ már szinte mindenki az interneten keresi, az ilyen jellegű megkeresések elenyésző számban fordulnak elő munkánk során.

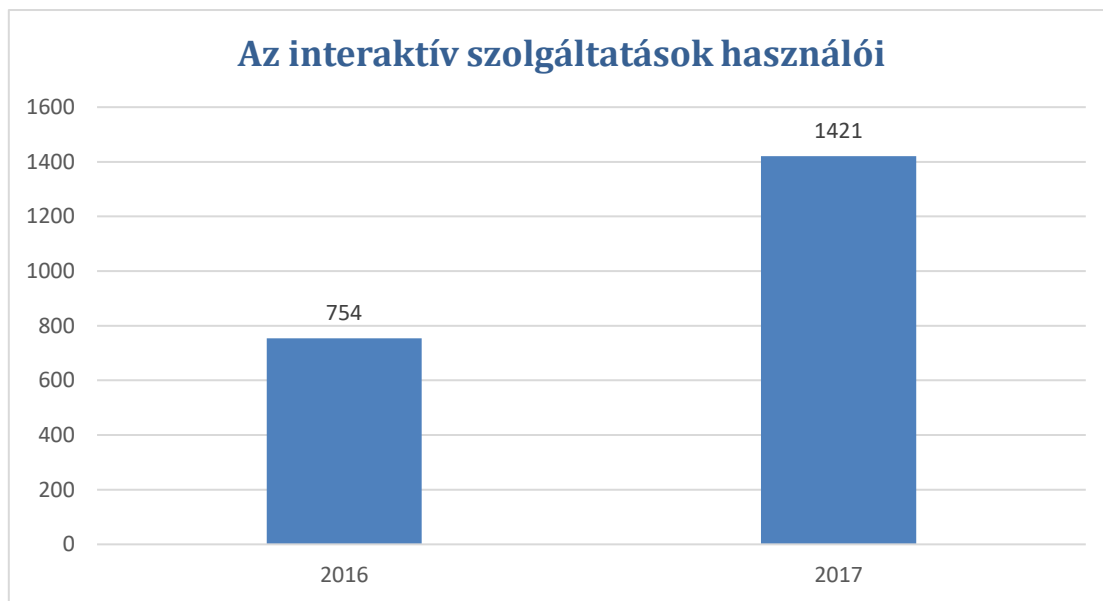
Ezzel szemben növekszik a könyvtári életről szóló hírek iránti igény. Ez mutatkozik meg a könyvtár honlapján, közösségi oldalain megjelenő információkat olvasók számában, a kiküldött hírlevelek tartalmával összefüggésben érkező megkeresések, hivatkozások mennyiségében.

2017-ben könyvtárunk összesen 16 hírlevelet küldött ki. Ezen hírlevelek elsősorban a könyvújdonságainkról, rendezvényeinkről, gyerekeknek szóló rejtvényeinkről szólnak, de rövid összefoglalót adunk benne a hazai és nemzetközi könyves világ életéről is. Hírleveleinket több, mint 420 feliratkozotthoz juttatjuk el rendszeresen, s az egyes számok olvasottsága 30-40% között mozog, ami szakértői vélemények szerint is kimondottan jónak számít.

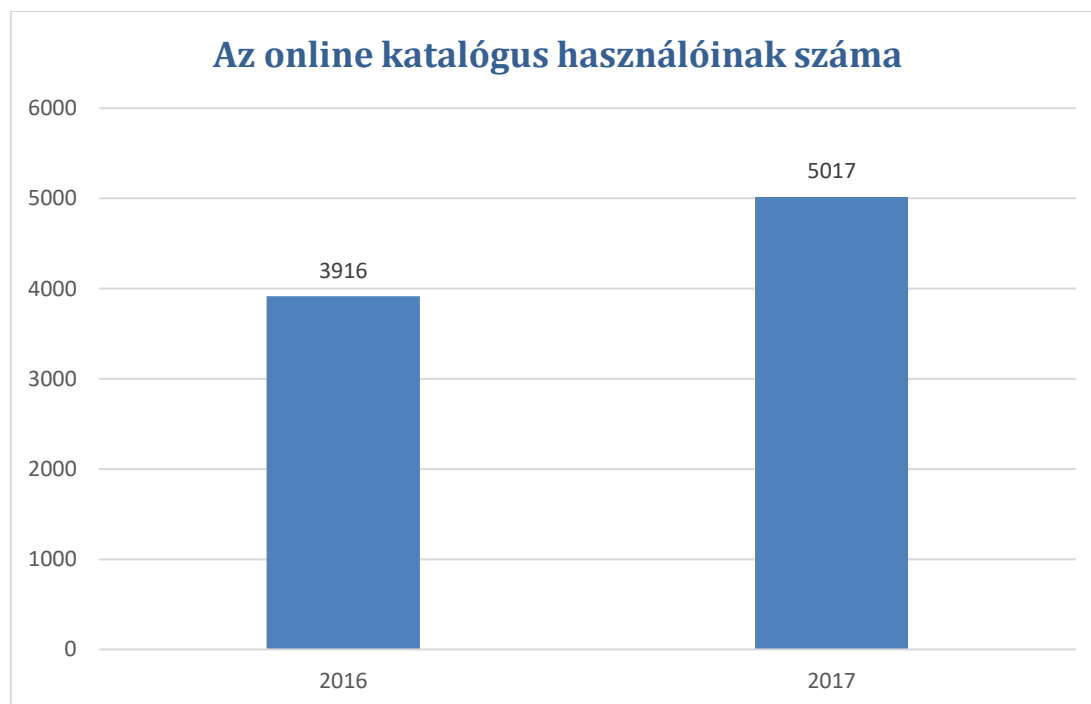
Növekvő érdeklődés mutatkozik felhasználóink, olvasóink körében az elmúlt 2 év során bevetetett elektronikus szolgáltatásaink iránt. Míg 2016-ban mintegy 9 ezer távhasználatot regisztráltunk, addig ez a szám 2017-ben meghaladta a 15 ezret.

12. ábra A távhasználatok számának változása

13. ábra Az interaktív szolgáltatások használóinak száma

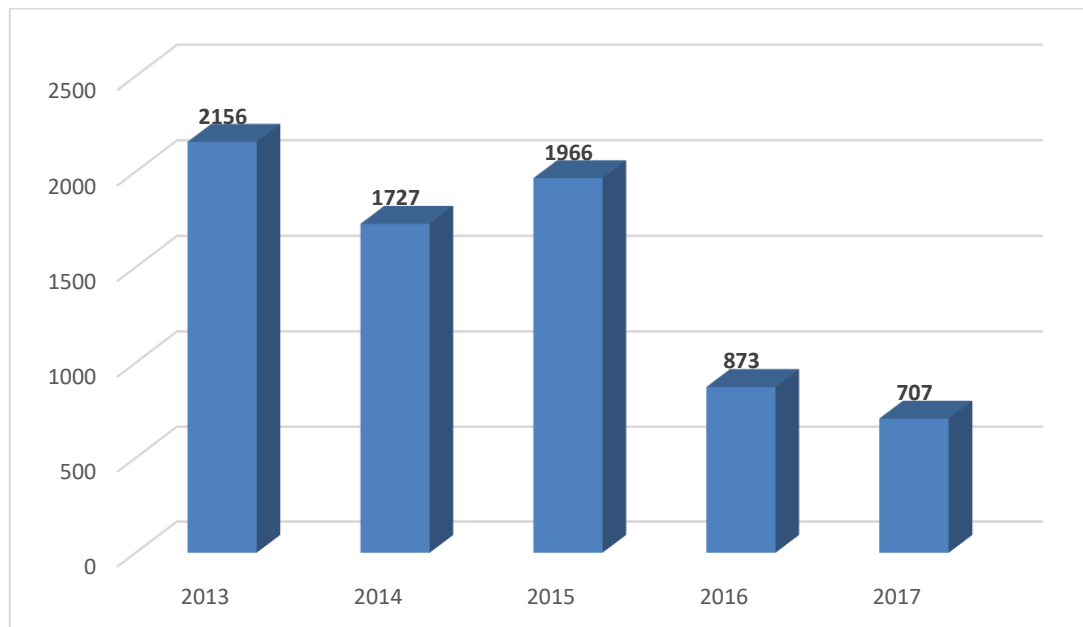
14. ábra Az online katalógus használóinak száma

Internetpont

Az elmúlt két évben figyelhető meg leginkább az a tendencia, hogy a könyvtár internetpontja iránt egyre kisebb a felhasználói igény. Ennek oka kettős. Egyrészt – ahogyan már említésre került – egyre inkább a hétköznapiak részét képezik az „internetképes” okos eszközök, amelyek azonos képességekkel bírnak, mint a könyvtár olvasó számítógépei, de megadják használóiknak a mobilitás szabadságát is. Másrészt a könyvtár olvasók által használható számítógépparkjában évkeken keresztül nem történt fejlesztés, így a gépek és az operációs rendszer már elavulttá váltak. Részben ezt a problémát kívántuk orvosolni az Országos Informatikai Programirodától beszerzett, korszerű számítógépek hadrendbe állításával. De emellett szükséges lenne új szolgáltatások bevezetése is, amelyekre a jelen elhelyezési körülmények nem nyújtanak lehetőséget.

Ilyen szolgáltatások lehetnének:

- egymástól jobban elszeparált számítógépek, amelyek biztosítják a felhasználók számára a kellő diszkréciót;
- kényelmes filmezési, zenehallgatási lehetőség;
- kisebb társaságok számára biztosított közös számítógéphasználat, pl. közös tanulás, vagy közös szórakozás céljából;

15. ábra Az Internetponton mért látogatások száma

További szolgáltatások

Nyomtatás, fénymásolás, szkennelés

2016-ban egy bérelt, multifunkcionális eszköz segítségével megújítottuk másolási, nyomtatási szolgáltatásunkat. Az A/4-es és A/3-as méretű, fekete-fehér és színes másolatok előállítására alkalmas berendezés révén korszerű és versenyképes szolgáltatás nyújtására vagyunk képesek. E szolgáltatásunkat 2017-ben már valamelyest többen vették igénybe, de tény, hogy a városban több helyütt is nyújtanak ilyen szolgáltatást, s ezek között nem mi vagyunk a legismertebbek. Ezen a jövőben javítani kell, mert a sokszorosítási szolgáltatásban még komoly potenciál rejlik.

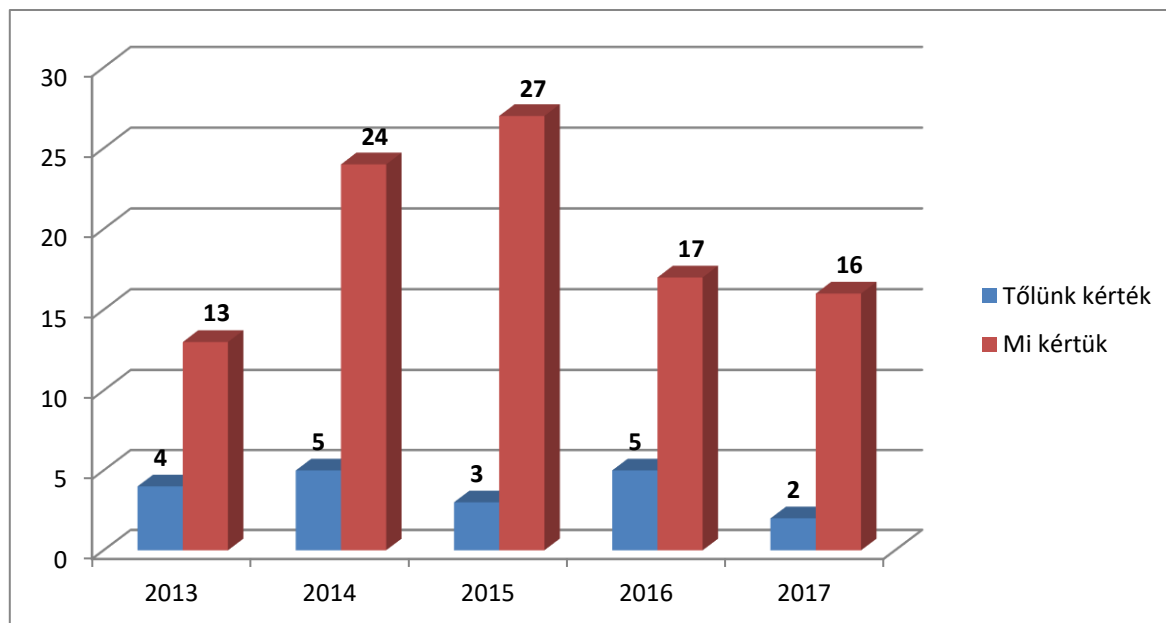
Könyvtárközi kölcsönzés

A könyvtárközi kölcsönzés magyarországi és külföldi könyvtárak együttműködésére építve látja el a felhasználókat a helyben nem elérhető dokumentumokkal.

A szolgáltatást hazánkban az Országos Széchényi Könyvtár koordinálja, a hálózatban több ezer magyar illetve külföldi könyvtár működik együtt, küld és fogad dokumentumokat.

Magánszemélyek belföldi partnerkönyvtárak beiratkozott olvasóiként indíthatnak könyvtárközi kéréseket. Rendelhetnek akár könyvet, akár digitális vagy papír alapú másolatot folyóiratcikkekről, kéziratokról, ill. bármilyen típusú könyvtári dokumentumról.

Könyvtárunk olvasói köréből, illetve gyűjteményének jellegéből adódóan elsősorban kérésekkel vesz részt a könyvtárközi tevékenységben. A világhálón legális és illegális források segítségével hozzáférhető dokumentumok számának intenzív gyarapodásával ez a szolgáltatás egyre inkább elveszti jelentőségét. Mind a kért, mind a küldött dokumentumok száma csökkent az elmúlt évben. Valójában a kistérségi könyvtári hálózat megszűnése óta jelentéktelennek mondható az így „forgalmazott” dokumentumok mennyisége.

14. ábra A könyvtárközi kérések és küldések számának változása az elmúlt 5 évben

Rendezvények

2017-ben összesen 18 alkalommal hívtuk, vártuk ismeretterjesztő előadással az érdeklődőket.

Folytatódott Antalffy Péter történész népszerű előadássorozata, amelynek keretében 5 alkalommal, a legkülönbébb ókori és középkori témákkal vártuk látogatóinkat. A sorozat népszerűségéről elmondható, hogy még közvetlenül a nyári szünet előtt és a karácsonyi készülődés időszakában is közel teltházas rendezvényeket tudtunk szervezni. Antalffy Péter előadásaira az év során 285-en voltak kíváncsiak.

Szintén folytattuk irodalmi előadásainkat, amelyek keretében idén Nagyné Vogl Magdolna és Farkas Zsolt adott mesélt nekünk József Attila és Fáy András életéről. Nagy siker volt az Arany-emlékév tiszteletére rendezett versmondó estünk, amelyen több, mint 30 résztvevő szavalta el, vagy olvasta fel kedvenc Arany János versét.

Élénk érdeklődés mellett tartottunk meg az év során olyan rendezvényeket is, mint Majsai László pszichoterapeuta kamaszkorról szóló interaktív előadását, vagy Ujvári László reformációtörténettel foglalkozó estjét.

Ez évben is tartottunk nyugdíjasok számára internettanfolyamot. A tavaszi kurzusra a kezdő, míg az őszi tanfolyamra a már haladó felhasználókat vártuk, akik Fülöp hajnalka segítségével ismerkedhettek meg a világháló használatának fortélyjaival.

Hosszú idő után először volt újra kézműves foglalkozás könyvtárunkban. Ujvári László segítségével 15 gyermek és felnőtt ismerkedhetett meg a tűnemezelés alapjaival. A program olyan jól sikerült, hogy 2018-ban már szakkör jellegű foglalkozásokat tervezünk.

2017 nyarától látjuk vendégül a Veresi Filmklub rendezvényeit is, amely gyakorlatilag már könyvtári rendezvényként ismert az érdeklődők körében. Mi biztosítjuk a helyiség és a vetítéshez szükséges eszközök mellett a külföldi filmek jogszerű lejátszásához szükséges licenceket is. terveink szerint 2018-tól a klubot regisztráltatjuk, az egyes alkalmakra szakértői segítséget veszünk igénybe, s amennyiben a tematizált klubfoglalkozások sikeresek lesznek, úgy 2019-től a működés finanszírozását NKA pályázati forrásból igyekszünk megvalósítani.

A könyvtári rendezvényekkel kapcsolatosan az elmúlt évben már ismertetett problémák továbbra is fennállnak.

- A gyermekek számára továbbra sem tudunk a Könyvtárban úgy programot szervezni, hogy azt ne zavarja meg az üzletház napi munkamenete.

- A programoknak helyet adó kézikönyvtár egyre szűkebbnek bizonyul. Több alkalommal kellett szembe néznünk a ténnyel, hogy az előadásra érkezők közül 10-15 vendég is csak a folyosón tudott helyet foglalni, s így csak részlegesen tudta figyelemmel kísérni a szóban elhangzó, illetve a vetített információkat. Különösen a tavaszi, kora nyári és őszi időszakban jelentkező, a zsúfoltsággal összefüggő probléma, hogy a helyiség túlmelegszik, a szellőztetés viszont beengedi az utcazajt, ami ismételten csökkenti az előadás élvezhetőségét.
- A könyvtári ülőbútorok nagy része elavult, kényelmetlen, s gyakran kevésnek is bizonyul. 2016-ban ugyan beszereztünk 22 db kényelmes, rakácsolható tárgyalószéket, de ez csak részben képes megoldani az alkalmanként 45-50, néha 60 feletti vendég kényelmes elhelyezését.

Könyvtárunk 2017-ben is kitelepült a városünnepre, ahol kézművesfoglalkozásokkal, rejtvényekkel vártuk az érdeklődőket.

Egyéb szolgáltatások

Rukkola Happont: A 2014-ben elkezdett Rukkola Happont szolgáltatás továbbra is népszerűnek mondható, hetente veszik igénybe olvasóink, s a múlt év során mintegy 40-50 könyv cserélt gazdát segítségünkkel.

Könyvcserélde: Szintén 2014-ben indítottuk útjára ingyenes könyvcseréldénket, amely segítségével olvasóink a saját könyvtáruk megunt darabjait cserélhetik olyan könyvekre, amelyeket ők szívesen olvasnának, de másoknak már nincs rá szüksége. A szolgáltatás népszerűsége töretlen, a szabadon cserélhető állomány folyamatos mozgásban van.

Társkönyvtári kapcsolatok

A környező településekkel kialakított cserekapcsolataink továbbra is élők, így Szada, Órbottyán és Erdőkertes könyvtárai számára rendszeresen megküldjük a Veresi Krónika aktuális számait, s ugyanígy a határokon túli Ipolyság és Bácsfeketehegy könyvtárának is. Ezen településekről – Bácsfeketehegy kivételével – szintén megkapjuk a helyi, önkormányzati lapokat, amelyek helyismereti gyűjteményünk részét képezik.

2017-ben is indultunk a Kölcsey Ferenc Alapítvány által meghirdetett Testvérkönyvtár pályázaton, azonban az Alapítvány átszervezése miatt tárgyévből nem került sor a pályázatok elbírálására. A szervezet munkatársának tájékoztatása szerint erre 2018-ban kerülhet sor.

Veresegyház, 2018. február 6.

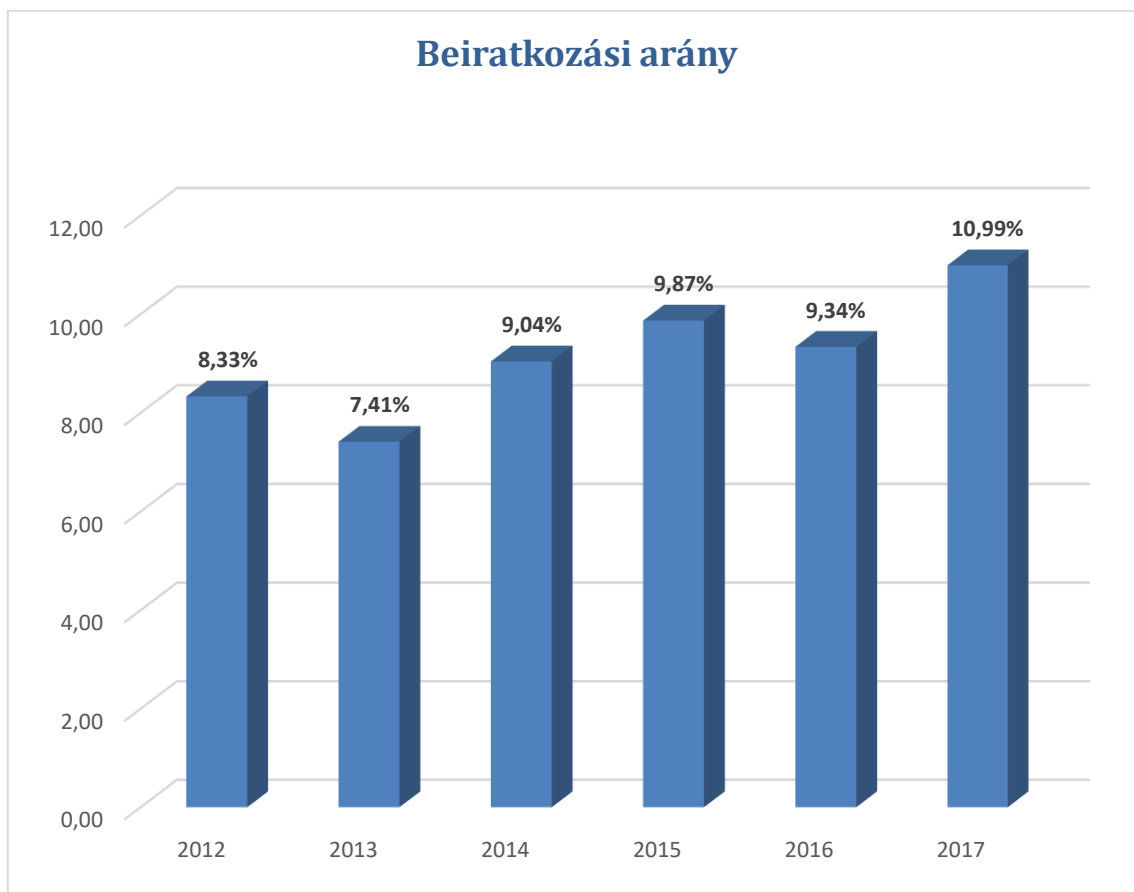
Berze Lajos
Berze Lajos
igazgató

Mellékletek

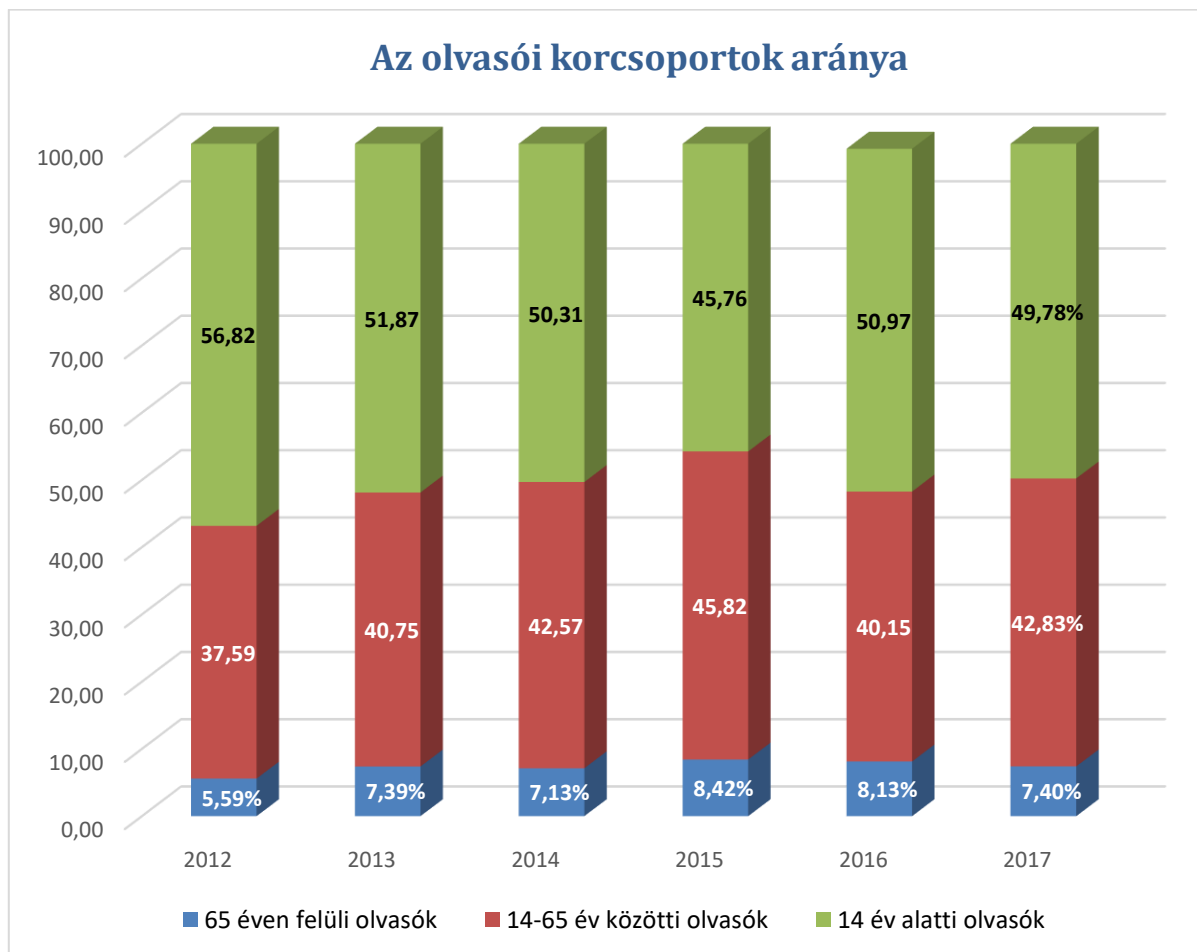
A Könyvtár 2017. évi beszámolójának mellékleteként is elkészítettünk néhány olyan kimutatást, amelyek a számok tükrében ismertetik az elmúlt évi eredményeket, lehetőség szerint egy hosszabb időszak adataival összehasonlítva.

Beiratkozási arány

Megmutatja, hogy a település lakosságából hány fő regisztrált könyvtárhasználó. A tapasztalható változás két összetevőből áll. Egyrészt majd' 300 fővel több beiratkozott olvasónk van, mint 2016-ban, másrészt a város lakosainak száma kis mértékben csökkent.

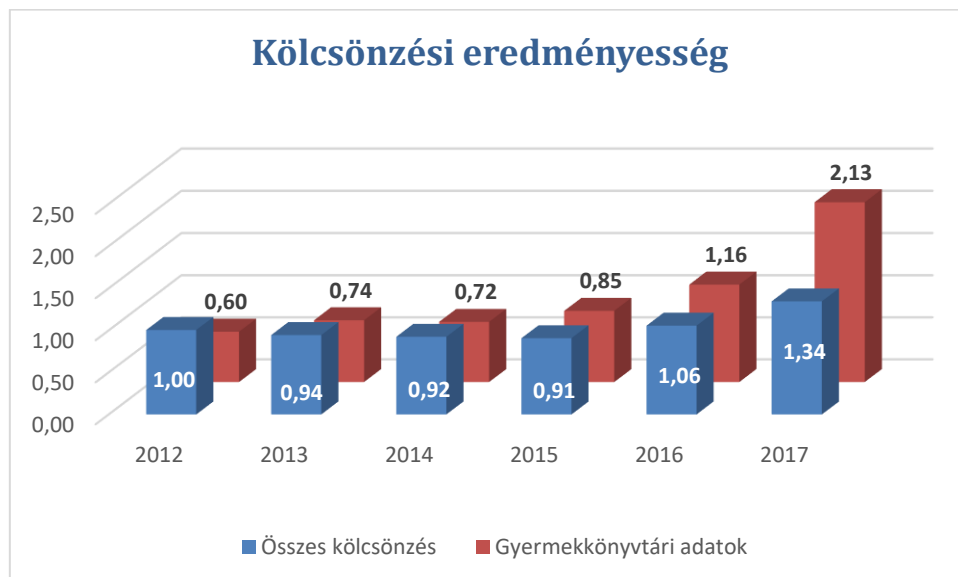

Ha megnézzük a regisztrált használók korcsoportonkénti arányának változását, akkor látható, hogy a változások kismértékűek, az arányok változása néhány százalék. Ezek a szám adatok egyébként egybevágnek a 2017-ben, országosan 2*1500 fős, reprezentatív mintán lefolytatott olvasási- és könyvtárhasználati vizsgálatok adataival.

Kölcsönzési mutató

A tárgyévi összes kölcsönzés és a teljes kölcsönözhető állomány aránya megmutatja, hogy az egy kölcsönözhető könyvre hány tényleges kölcsönzés jutott az adott évben. Ahogyan az alábbi grafikon mutatja, ez könyvtárunkban javuló tendenciát mutat mind a gyermekek körében, mind az összes kölcsönzést tekintve. Reményeink szerint e javulás oka az igényekhez jobban igazodó beszerzési stratégia volt. Azt is meg kell jegyezni, hogy a gyerekek körében tapasztalható kiugró változás oka egyrészt a gyermekkönyvek között végrehajtott selejtezés, másrészt az a tény, hogy a 12-14 éves gyermekolvasók már a felnőtt részlegről is szoktak kölcsönözni, jellemzően kötelező irodalmat, illetve fiatal felnőtteknek szóló irodalmat.

Olvasói aktivitás

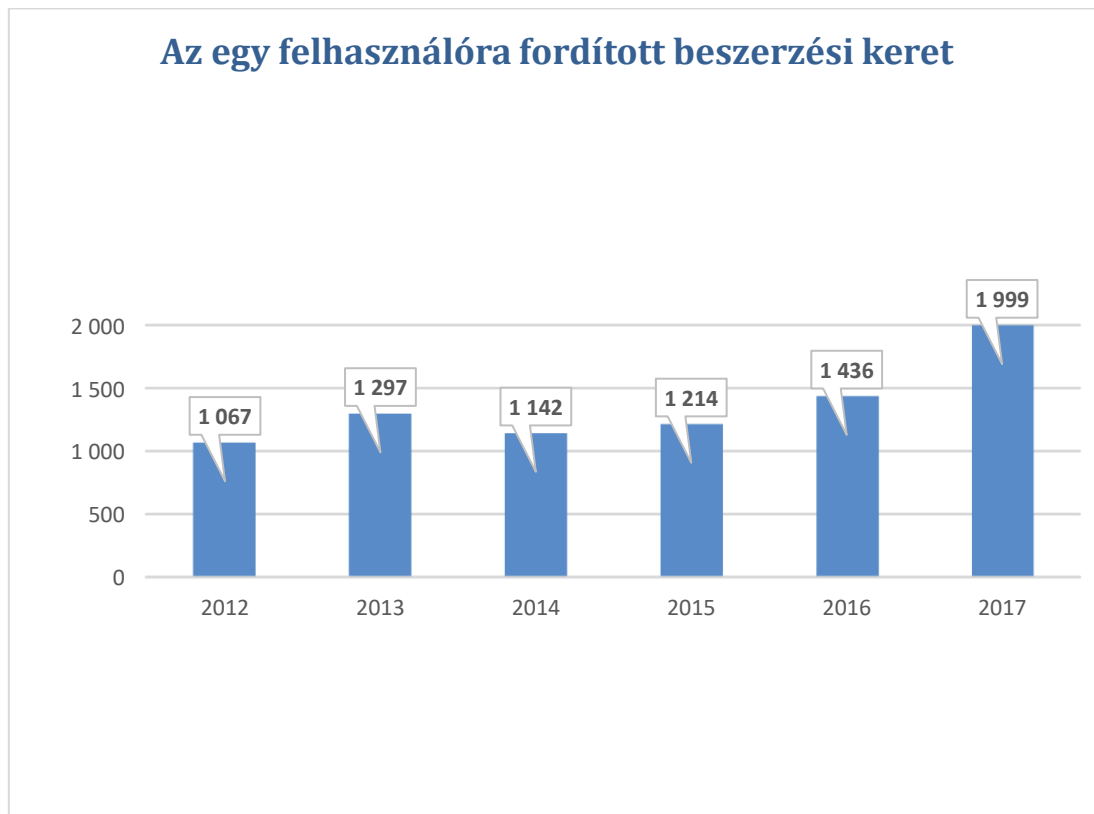
E mutatószám más oldalról világít rá a könyvtár beszerzési stratégiájának, illetve az olvasókkal folytatott párbeszédének eredményességére. Azt mutatja meg, hogy a dokumentumkölcsönzések száma miként viszonyul a beiratkozott olvasók számához, azaz egy beiratkozott olvasónk hány könyvet kölcsönzött ki az év folyamán.

Ahogyan a grafikonról leolvasható, a 2014-2015-ös időszak csökkenő tendenciája – reményeink szerint tartósan – megfordult, s az olvasói aktivitás ismét növekedésnek indult.

Egy olvasóra jutó beszerzési keret

A grafikonról az olvasható le, hogy a könyvbeszerzésre fordított pénzeszközből hány forint jut egy beiratkozott olvasónkra. Látható, hogy az egy olvasóra jutó fenntartói támogatás és a teljes beszerzési keret is emelkedett az elmúlt évben, annak ellenére, hogy az olvasók száma is emelkedő tendenciát mutat.

A Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár 2018. évi munkaterve

I. A Könyvtár 2018. évi átfogó szakmai és szervezeti feladatai

1. A könyvtári munkafolyamatok folyamatos kontrollja, a folyamatszabályozások megvalósítása a minőségi munkavégzéshez szükséges dokumentumok felülvizsgálata és aktualizálása a *Minősített Könyvtár cím és a Könyvtári Minőségi Díj adományozásáról* szóló miniszteri rendelet alapján kidolgozott könyvtári önértékelés szakmai szempontjainak figyelembe vételével.

Felelős: Berze Lajos

Közreműködők: a könyvtár valamennyi munkatársa

Határidő: folyamatos

2. A belső vizsgálatok során feltárt hiányosságok pótlása, a vizsgált területeken, illetve a könyvtári tevékenység teljességében a jogszabályi előírásoknak való teljes megfelelés biztosítása.

Felelős: Berze Lajos

Közreműködők: a könyvtár valamennyi munkatársa

Határidő: folyamatos

3. A szakmai feladatok magas szintű ellátásához szükséges ismeretek elsajátítása érdekében a Könyvtári Intézet által szervezett, akkreditált képzéseken való részvétel.

Felelős: Berze Lajos

Közreműködők: a könyvtár valamennyi munkatársa

Határidő: 2018. október 31-ig

4. Az olvasói szokások, a könyvtárral szembeni elvárások megismerése érdekében könyvtárhasználói **elégedettségvizsgálat** lefolytatása.

Felelős: Berze Lajos

Közreműködők: a könyvtár valamennyi munkatársa

Határidő: 2018. október 31-ig

5. Könyvtárhasználati képzési tematika kidolgozása a városban működő oktatási intézményekbe járó iskolások számára, együttműködésben az iskolai könyvtárosokkal.

Felelős: Berze Lajos

Közreműködők: a könyvtár valamennyi munkatársa

Határidő: 2018. október 31-ig

II. Gyűjteményszervezés, állományalakítás

1. Az olvasói igényekhez illeszkedő könyvbeszerzési stratégia folyamatos alakítása, illetve gyakorlati megvalósítása az olvasókkal, könyvtárlátogatókkal, illetve a könyves szakma és a kulturális élet helyi szereplőivel való személyes és folyamatos párbeszédre épülő kapcsolat kialakítása révén.

Felelős: Berze Lajos

Közreműködők: a könyvtár valamennyi munkatársa

Határidő: folyamatos

2. A könyv- és folyóirat beszerzések folytonosságának biztosítása, a rendelkezésre álló pénzügyi források racionális és hatékony felhasználásával.

Felelős: Ágó Anikó

Közreműködők: a könyvtár valamennyi munkatársa

Határidő: folyamatos

3. A 2017-ban megkezdett selejtezés lezárása, a selejtezett dokumentumok nyilvántartásokból való törlése, majd elszállítása.

Felelős: Hajdu Gyöngyvér

Közreműködők: Ágó Anikó

Határidő: 2018. március 31.

4. A kézikönyvtári állománytest gerincfeliratainak pótlása, megújítása a könnyebb tájékoztatás és visszaosztás elősegítése érdekében.

Felelős: Ágó Anikó

Közreműködők: a könyvtárban közösségi szolgálatukat teljesítő diákok

Határidő: 2018. augusztus 31.

5. A felnőtt részlegben található állománytest felülvizsgálata, a ritkán, vagy már egyáltalán nem kölcsönzött dokumentumok raktárba történő visszavonása.

Felelős: Hajdu Gyöngyvér

Közreműködők: Berze Lajos, Ágó Anikó

Határidő: 2018. október 31.

III. Olvasószolgálati feladatok

1. A beiratkozott olvasók adatainak felülvizsgálata, a szükséges, de hiányzó, vagy rosszul felvett adatok javítása, kiegészítése, egységesítése.

Felelős: Hajdu Gyöngyvér (felnőtt részleg), Mistéth Erika (gyerekrészleg)

Közreműködők: Ágó Anikó (felnőtt részleg), Márton László Istvánné (gyerekrészleg)

Határidő: 2018. június 30-ig

IV. Könyvtár-informatikai feladatok

1. A könyvtár internetes honlapjának folyamatos aktualizálása, az interneten elérhető szolgáltatások propagálása, az új szolgáltatások iránti igény felmérése, gyakorlati megvalósítása.

Felelős: Berze Lajos

Közreműködők: a NetLib Informatikai Kft. munkatársai

Határidő: folyamatos

2. Az időskorúak számítógép- és internethasználatának elősegítése és fejlesztése érdekében informatikai képzések megszervezése és megtartása.

Felelős: Berze Lajos

Közreműködők: Fülöp Hajnalka

Határidő: 2018 folyamán 2 alkalommal (egy kezdő és egy haladó csoport számára)

V. Rendezvényszervezés, közönségkapcsolatok

1. A megkezdett népszerű történelmi és ismeretterjesztő előadások, a Veresi Irodalmi Esték programsorozat folytatása, valamint új témákban új meghívott előadók által tartandó előadások megszervezése, lebonyolítása.

Felelős: Berze Lajos

Közreműködők: a könyvtár valamennyi munkatársa

Határidő: 2018-ban folyamatos

2. A rendelkezésünkre álló eszközök segítségével – helyi lapok, internetes honlap, elektronikus hírlevél – folyamatos tájékoztatást adni a könyvtárral és a könyves világgal összefüggő fontos eseményekről, rendezvényekről, évfordulókról.

Felelős: Berze Lajos

Közreműködők: a könyvtár valamennyi munkatársa

Határidő: 2018-ban folyamatos

3. A gyermekrészleg híreinek, a hónap aktualitásához kötődő rejtvények, feladványok, pályázatok megszövegezése, a Veresi Piactér számára történő megküldése, majd a beérkező megfejtések, pályázatok elbírálása és az ezzel kapcsolatos kommunikáció megszervezése.

Felelős: Mistéth Erika

Határidő: 2018-ban folyamatos